

Arhitektura u kiparstvu / Obračanje gospodara / Karijatide

Bužančić, Pavao

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:190186>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-13**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)

Akademija likovnih umjetnosti

Sveučilišta u Zagrebu

Nastavnički odsjek

Pavao Bužančić

ZAVRŠNI RAD

PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ LIKOVNA KULTURA

Zagreb, 2017./2018.

**ARHITEKTURA U KIPARSTVU /
OBRAĆANJE GOSPODARA -
SLIKARSTVO /
KARIJATIDE – GRAFIKA**

ARHITEKTURA U KIPARSTVU / KIPARSTVO

Sunčev krov

Kuća *Sunčev krov* je zanimljiv arhitektonski spoj grčke mediteranske kuće i suvremenog minimalizma. Njezina funkcionalna cjelina predstavlja elegantnu i prirodnu harmoniju organskih materijala s težnjom ostvarenja niskoenergetske održivosti koja se može očekivati u mediteranskoj klimi. Objekt je osmišljen za uživanje u okolini, za inspiraciju, motivaciju i prirodnu kreativnost.

Interijer je oblikovan raskošnim prirodnim svjetlom koje dopire kroz velike i neobično smještene prozore sa svrhom da pruže doživljaj prostranstva, lakoće i poticajno umirujućeg ambijenta za stvaranje pravih umjetničkih djela. Kuća je metaforički napravljena od bijele krede koja uvijek izgleda svježije, poletno i ne stvara umor. Veliki prozori s dvostrukim staklima napunjenim argonom dozvoljavaju lagodan i neopterećen pozdrav suncu unutar kuće. Svjetlost uvijek, unutar dana, ima drukčiji kut osvjetljenja i stvaranja svjetlosnog ugođaja.

Viseći bijeli bazen na zapadnoj strani pruža maksimalnu ugodu u uživanju u prirodi, a stakleni zid omogućava pogled na krajolik. Završetak kuće ima savinuti i uzdignuti krov sa solarnim pločama koje samostalno opskrbljuju kuću čistom energijom dobivenom korištenjem sunčeve energije. Najviše uzdignuće krova dobro natkriljuje veliku terasu koja služi opuštanju, druženju, pogledu, stvaranju djela, vrhunskih jela te uživanja u čistoći bijele boje terase i sunčanog dana, s lijepim i uzvišenim pogledom na okolinu.

Sunčev krov ; 2018., gips, pleksiglas, ljepenka, stiropor, boja

Um i misli, sakralnost i svjetovnost

Misli...

Svaku misao doživljavamo, pojedinačno..

Um donosi misao – ideju...

Svaka misao je dio cjeline koja jest - UM.

Misli su isprepletene, iz raznih vizura različito emaniraju. Njihovo razumijevanje ovisi o našem kutu gledanja. Duhovnost poruke upućuje na raskrižja, isprepletanja, oznaku traženja, na četiri strane svijeta - na KRIŽ. U tome se ogleda i funkcionalnost predmeta promatranja.

Funkcionalnost doživljaja je dominantni karakter ove skulpture. Ogleda se i u različitosti boja, u cijevima koje mogu biti iskorištene za protok vode, stvaranje vodopada ili možda laganog protoka vode koji stvara kapljice. Ovisilo bi o dogovoru s izvođačem radova i njegovim mogućnostima.

U prikazanoj maketi skulpture korišten je industrijski materijal: pleksiglas i plastika.

Uključujući vodu, takva bi skulptura u nekom istaknutom prostoru sama sebe održavala. Kao mogućnost navodim i lagano kretanje pomoću specijalnog mehanizma te bi skulptura tako mijenjala položaj, u okviru 48 sati ili, prema zahtjevu tehničke izvedbe, u nekom drugom vremenu.

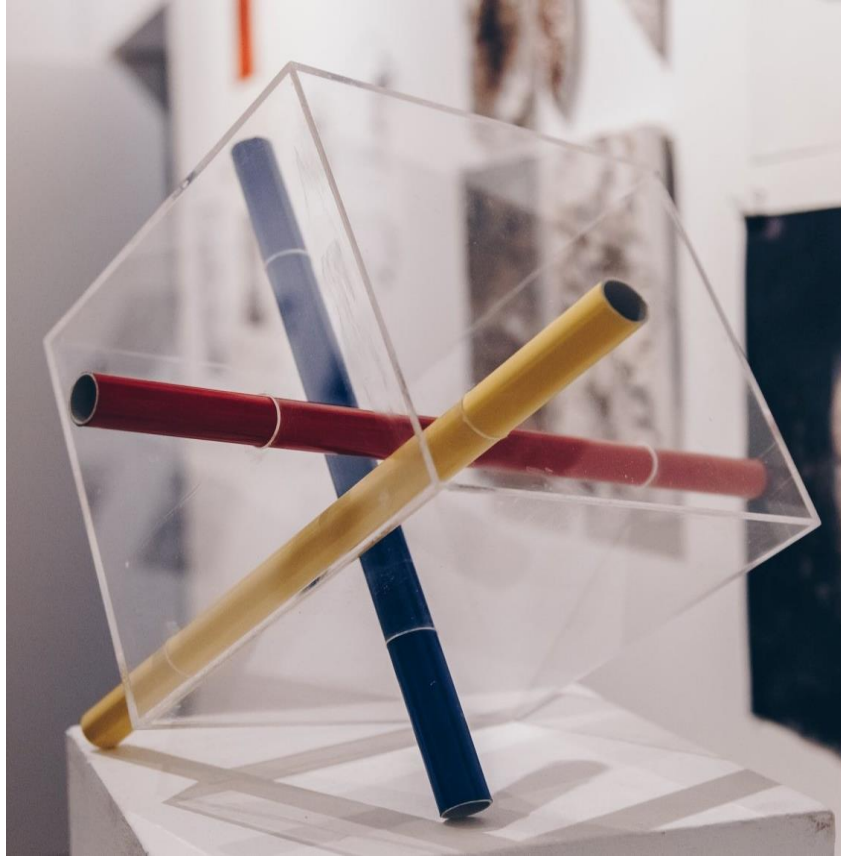
U svakom slučaju, njezina pokretnost, prozirnost, svjetlo, voda - daju skulpturi interaktivnost.

Zamišljam je na velikom, otvorenom, travnatom prostoru kao savršeni spoj prirode i urbanizma.

Dimenzije: 120 x 120 x 120 metara.

Materijal: čelik, aluminij i staklo.

Osnovni naglasak i značaj: odnos djela i okoline (skulpture i okružja)

Traženje puta - Um i misli, sakralnost i svjetovnost; 2018., pleksiglas, plastika

OBRAĆANJE GOSPODARA / SLIKARSTVO

Ideja minimalne umjetnosti, eksperimentiranje predmetima

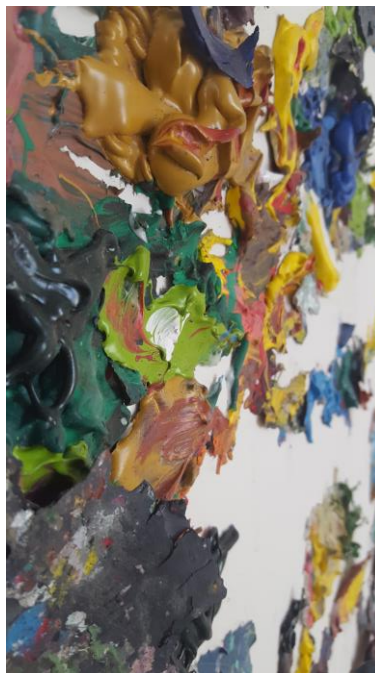
Goruće stablo

Promatrajući sliku iz daljine, uočavamo gibljivost i kretnju. Cjelina pobuđuje asocijacije na plamen života ili drvo života, s bogatom genealogijom. Slika simbolizira stablo brojnog potomstva: u prostoru, u zraku, ili u vodi. Na vodu upućuju koralji.

Iz neposredne blizine uočava se masna tekstura boja koja predstavlja gibanje života. Biblijska konotacija gorućeg grma otvara mogućnosti tumačenja komunikacije s nadljudskim moćima. Prštava ekspresivnost cjeline naglašena je oblikom i bojama te načinom nanošenja boja.

Goruće stablo;

2018., akril, drvo, fiks

Hibridni rat

Sukob konvencionalnog i kibernetičkog oružja.

Oblik sugerira isti značaj i isti zadatak: sukob, rat, ubijanje, nasilje...

Svaki medij ima svoju municiju: metke ili informacije. Što izabrati?

Koji oblik je jači? Tko kome prijeti?

Slika prikazuje kako se sukob može riješiti na različite načine.

Umjetničkom procesu je zadana svrha proširenja granica umjetnosti istraživanjem novih medija.

Hibridni rat; 2018., eksperimentiranje oblicima i predmetima

Vlasnik

Slika se nadovezuje na prethodnu sliku, jer se postavlja pitanje tko je ta moć koja povlači otklonac, koja će upaliti fitilj, koja će povući obarač. Gospodar drži psa na uzici. Tko je vlasnik psa?

Vlasnik; 2018., akril, privjesak, uzica za psa – ideja minimalne umjetnosti, eksperimentiranje predmetima

Polazeći od ideje konceptualnog načela, uočava se pokušaj istraživanja različitih mogućnosti i naravi umjetničkog izraza. To upućuje na pomak prema ideji, na oblik istraživanja, minimalizam artizma, pokušaj da se običnim predmetima i minimalnim koncepcijama pridoda umjetnički status.

KARIJATIDE / GRAFIKA

Karijatide

Ženski likovi s nagim grudima i istaknutim trbusima raspoređeni su u dva usporedna reda. Prikaz je geometrijski reduciran na ponavljanje istog lika koji predstavlja mnoštvo.

One, ženski likovi, su stupovi i nositeljice života. Kao univerzalni životni simboli.

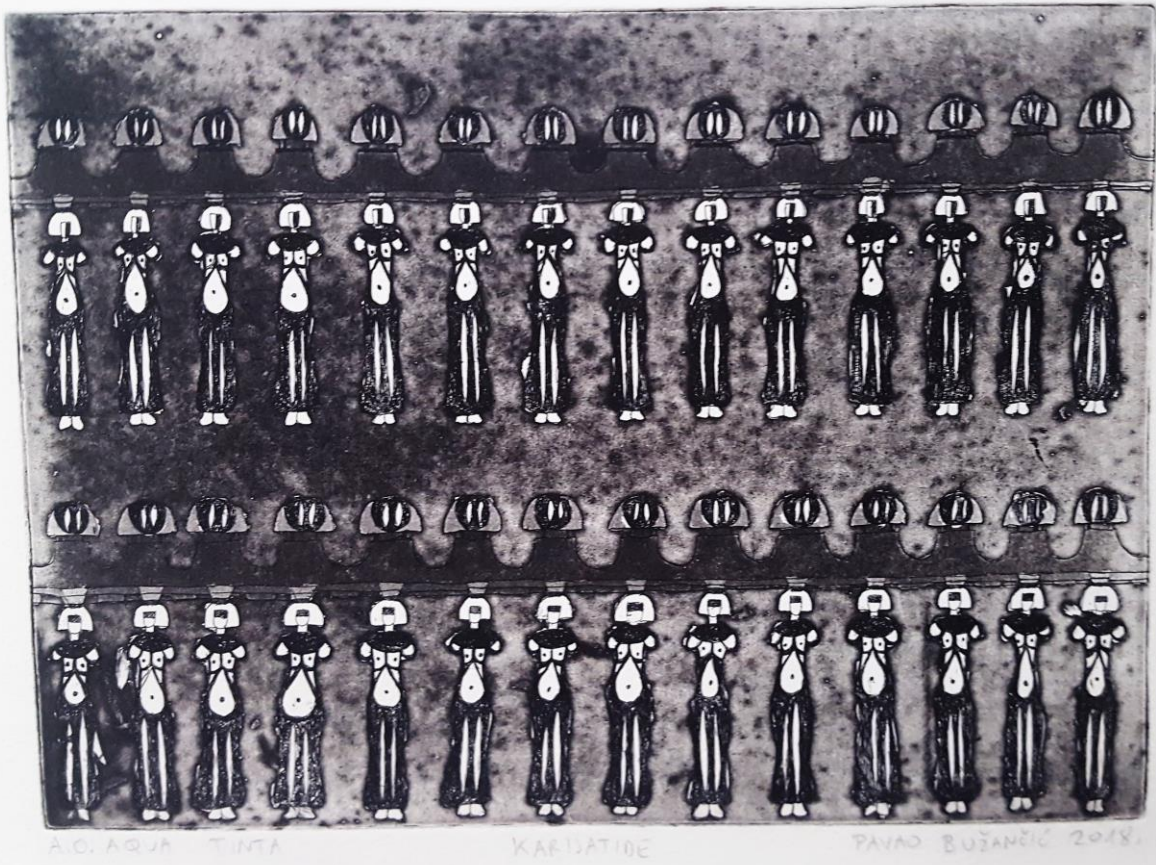
Svi likovi su jednaki. Ta vizura naglašava da su karijatide nositeljice iste uloge (ideje). Da bi ostvarile ideju, predstavljaju isto i izgledaju isto. Raspored u dva reda simbolizira nastavljanje tradicije, u vremenu i prostoru.

Glave su im poput kapitela, zaobljene polukupole koje drže veliko kameno gređe. Svaki trbuh ima istaknut pupak i napravljen je poput kapljice – kapljice života, središta života.

Iznad njih su stupovi masivne ograde koji intervizualno podsjećaju na (*ženske*) glave, ali simboliziraju mušku snagu koja je u sjeni i sugerira moć i zaštitu.

Motiv karijatida je klasičan. Klasični kontekst je ovdje iskorišten prvenstveno kao ekspresivna suvremena (i sjevremena) poruka. Razmišljanje o plodnosti kao o zalogu trajanja i postojanja je bitna misao svakog ljudskog vremena. Snažan kontrast tame i svjetla izražava snažan odnos života i smrti, dobra i zla.

Likovi su duguljasti i elegantni, naglašeni ispreplitanjem prodornog svjetla i sjene. Raspoređeni su jedni iznad drugih te naglašavaju izgradnju veće cjeline i strukture života.

Karijatide; 2018., aqua tinta

